

Sjöfartsverket
601 78 Norrköping

sjofartsverket@sjofartsverket.se

REMISSYTTRANDE

Ref. 26–00673

Stockholm 2026-04-28

Remiss av förslag av ändring i Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2023:4) om taxa för fartyg på Trollhätte och Södertälje kanal

Föreningen Svensk Sjöfart är en branschorganisation för svensk sjöfartsnäring som representerar ett 60-tal rederier med verksamhet över hela världen. Den svenska sjöfarten är en del av det europeiska sjöfartsklustret som sammantaget kontrollerar drygt 40 procent av världshandelsflottan. Cirka 90 procent av Sveriges utrikeshandel går via sjöfarten och årligen reser cirka 30 miljoner passagerare med fartyg till och från Sverige.

Svensk Sjöfart har tagit del av *Sjöfartsverkets remiss av förslag av ändring i Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2023:4) om taxa för fartyg på Trollhätte och Södertälje kanal.*

Sjöfartsverket föreslår nya föreskrifter om taxa för fartyg på Trollhätte och Södertälje kanal och att nuvarande föreskrift SJÖFS 2023:4 ska upphöra att gälla.

Förslaget innebär höjd avgift för trossföring för fartyg på Trollhätte och Södertälje kanal samt att avgiften för trossföring differentieras mellan kanalerna. Avgiften föreslås att höjas från 1 100 kronor till 1 300 kronor per trossföring i Trollhätte kanal och från 1 100 kronor till 3 000 kronor per trossföring i Södertälje kanal. Avgiften tas ut per slussning och i båda färdriktningarna.

Föreskriften föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Föreningen Svensk Sjöfarts kommentarer och synpunkter

Det kan tydligt noteras att den högsta avgiftshöjningen görs i Södertälje kanal där avgiften för en trossföring och per sluss höjs från 1 100 kronor till 3 000 kronor vilket är en höjning på 172%. Sjöfartsverket redovisar inte i sin konsekvensutredning hur avgifterna har varit tidigare år, men det bör noteras att det skett en ökning på avgifter från 700 kronor år 2022 till den nu föreslagna avgiften, vilket motsvarar en höjning på 328% över 3,5 år.

Sjöfartsverket anger som främsta skäl till denna avgiftshöjning att verksamhetens organisatoriska förutsättningar har förändrats och att Sjöfartsverkets personal har omlokiserats från Södertälje till Stockholm och att Sjöfartsverket valt att upphandla trossföringstjänsten i Södertälje från extern leverantör, i stället för att upprätthålla en särskild lokal bemanning för detta ändamål. Då denna

upphandling medför kraftigt ökade kostnader så motiveras höjning av avgifter för att uppnå full kostnadstäckning av trossföringstjänsten.

Omlokaliseringen av bl.a. VTS-verksamheten från Södertälje till Stockholm har motiverats av ett strategiskt utvecklingsarbete med syfte att stärka verksamhetens långsiktiga robusthet och minska sårbarheten. Genom att samla och samordna verksamheten i Stockholm har enligt Sjöfartsverket förutsättningar skapats för ett förbättrat skalskydd och en mer sammanhållen struktur men även effektiviseringar och minskade kostnader.

Svensk Sjöfart ser det som generellt positivt att Sjöfartsverket effektiviserar sin kärnverksamhet för att kostnadseffektivt kunna utföra sitt uppdrag och samtidigt kunna minska sitt avgiftsuttag gentemot handelssjöfarten. Dock anser Svensk Sjöfart att Sjöfartsverket bör se till hela sin verksamhet och dess kostnadstäckning för att bedöma hur avgifterna för trossföringstjänsten bör fastställas. Att söka full kostnadstäckning för varje enskild uppgift myndigheten utför kan slå väldigt olika och snedvrída konkurrensen. I detta fall skulle en effektivisering för hela sjöfartskollektivet innebära kraftigt höjda avgifter för de fartyg som specifikt trafikerar Södertälje kanal vilket kommer få en påverkan på främst sjöfarten till och från Mälaren via Södertälje kanal. Regeringen har en tydlig ambition att underlätta för intermodala godstransporter och en ändamålsenlig överflyttning av långväga godstransporter från vägtrafik till järnväg och sjöfart. En sådan här avgiftshöjning för passage av Södertälje kanal kan få motsatt effekt då gods kan komma flyttas från sjöfart till lastbil p.g.a. hård priskonkurrens och kostnadskänsliga transporter.

Om antalet trossföringar fortsatt ligger runt 1400 per år i Södertälje kanal så kommer det totala avgiftsuttaget öka från ca 1.5 miljoner kronor till ca. 4.3 miljoner kronor. Det innebär en nästan trefaldig ökning av avgifter för de fartyg och rederier som bedriver trafik genom Södertälje kanal. Då Sjöfartsverket även lagt ut denna verksamhet på en extern aktör innebär det även ett intäktsbortfall på ca 1.5 miljoner för Sjöfartsverket.

När Sjöfartsverket tog fram sitt beslutsunderlag för att hantera trossföring i Södertälje kanal efter omlokalisering jämfördes tre alternativ där två alternativ var att Sjöfartsverket även fortsatt skulle hantera denna tjänst och det tredje var en extern upphandling. I det underlaget bedömdes en kostnad per trossföring på ca 1500 kronor för en extern upphandling varpå det ansågs vara det bästa alternativet. När kostnaden nu uppskattas till 3000 kronor per trossföring (det dubbla) anser Svensk Sjöfart att en ny jämförelse bör ske för att finna det bästa och mest kostnadseffektiva alternativet för trosshantering innan beslut om föreskriften tas. Att en myndighet lägger ut sin verksamhet på extern part kan vara relevant om det sker mer kostnadseffektivt eller med en högre kvalitet, men inte i fall där kostnaden för samma tjänst tredubblas som i det här fallet.

Det bör även noteras att Sjöfartsverket i budgetpropositionen 2026 fick ökat anslag i budgetpost 1:5 *Ersättning för viss kanal- och slussinfrastruktur* där anslaget ökades med 23 miljoner kronor per år från 2026. Detta anslag får användas för att möta ökade utgifter i den verksamhet som anslaget finansierar (ej avgiftsfinansierad verksamhet). Svensk Sjöfart anser att det även bör utvärderas om detta ökade anslag kan bidra till full kostnadstäckning som orsakats av den omorganisation som skett inom Sjöfartsverket och som ligger till grund till förslag på höjda avgifter för trossföring.

Svensk Sjöfart står till förfogande för förtydliganden eller frågor.

Stockholm som ovan,
För föreningen Svensk Sjöfart

Niklas da Silva

Niklas da Silva niklas.da.silva@sweship.se

Senior rådgivare